

ภาคผนวก ก

การพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วยที่เข้าร่วมการวิจัย

ในการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วยที่เข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แนะนำตนเอง หัวข้อในการวิจัย ให้ผู้ป่วยทราบดังนี้

สวัสดิ์คะ ดิฉันชื่อ นางสาวพรทิพย์ ลีลาอนันตกุล นักศึกษาปริญญาโท สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ชั้นปีที่สอง มีความสนใจที่จะศึกษาถึง ผลการสอนอย่างมีแบบแผนและการใช้กลุ่มระดับประคองต่อการเพิ่มความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ซึ่งคาดว่าจะประโยชน์ในการวางแผนการให้การพยาบาล และการให้คำแนะนำส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกาปฏิบัติตัวของท่านในการรับประทานยา ให้มีความถูกต้อง ได้อย่างต่อเนื่อง และท่านจะได้ความรู้และมีทักษะสามารถแก้ไขกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ท่านรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ ในขณะที่ท่านกำลังอยู่ในระยะของการเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำกิจกรรม โดยเฉพาะการเข้ากลุ่มระดับประคอง ซึ่งอาจมีผลกระทบต่ออารมณ์และความรู้สึกของท่าน ผู้วิจัยจะมีการประสานงานกับพยาบาลที่ห้องให้คำปรึกษาให้กับท่านโดยเฉพาะ ถ้าพิจารณาแล้วว่าเกินความสามารถที่รับผิดชอบ จะมีการส่งต่อไปให้แพทย์เป็นผู้ดูแลรักษาต่อไป ดังนั้นการตัดสินใจของท่านในการเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นสิทธิของท่านและจะไม่มีผลต่อการรักษาพยาบาลใดๆทั้งสิ้น หากท่านตัดสินใจเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ดิฉันจะขอความร่วมมือจากท่านเข้าเป็นกลุ่มตัวอย่างในการได้รับการสอนอย่างมีแบบแผนและการเข้ากิจกรรมกลุ่มระดับประคองจากผู้วิจัย และเข้าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนตามปกติจากพยาบาลประจำคลินิกติดต่อกันตลอด ใช้ระยะเวลา 3 เดือน เดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง ซึ่งตรงกับวันที่แพทย์นัดท่านมาตรวจพร้อมทั้งจะขอความร่วมมือในการตอบแบบประเมินและแบบสอบถาม และจะสามารถบอกเลิกการเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเมื่อใดก็ได้ตามที่ท่านต้องการ ส่วนชื่อ นามสกุล และประวัติส่วนตัวของท่านจะได้รับการปกปิดเป็นความลับ จะไม่ถูกเปิดเผย โดยข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกนำเสนอในภาพรวมทั้งหมด

ถ้าผู้ป่วยตอบรับให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมวิจัยโดยผ่านทางพยาบาลห้องให้คำปรึกษาคลินิกเฉพาะโรค ผู้วิจัยจะเข้าพบผู้ป่วยและจะอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และการเตรียมตัวอย่างไรในการเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งแบบประเมินและแบบสอบถาม และเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัยในครั้งนี้

ลงชื่อ

(ผู้เข้าร่วมการวิจัย)

ลง ชื่อ.....

(นางสาวพรทิพย์ ลีลาอนันตกุล)

วันที่ เดือน พศ.2546

ผู้วิจัย

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/เรื่อง	ลักษณะวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
จารุณี รุ่งรัตน์ตระกูล (2542) ผลของโปรแกรม สุขศึกษาโดยใช้กลุ่มช่วย เหลือตนเองต่อ พฤติกรรมการดูแลตน เองของสตรีวัยหมด ประจำเดือน	เป็นการศึกษาทั้งทดลอง เปรียบเทียบผลของ โปรแกรมสุขศึกษาโดยใช้ กลุ่ม ช่วยเหลือตนเองโดย ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 คน แบบ 2 กลุ่ม กลุ่มละ 24 คน	เข้ากระบวนการ กลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในกลุ่ม ทดลอง	1. แผนการ ดำเนินกลุ่ม ช่วยเหลือ ตนเอง	ใช้เวลาในการ ทำกิจกรรมกลุ่ม จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละ 1-1 1/2 ชั่วโมง	ประเมิน พฤติกรรม การดูแล ตนเอง หลังจากเข้ากลุ่ม ช่วยเหลือตนเอง ห่างกัน 7 สัปดาห์	กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ย พฤติกรรมการดูแลตนเองสูงกว่าก่อน การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ช่วยเหลือตนเองอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 หลังการทดลอง กลุ่มที่ใช้โปรแกรม สุขศึกษาโดยใช้กลุ่ม ช่วยเหลือตนเองสูงกว่ากลุ่ม ที่ไม่ได้ใช้โปรแกรมสุขศึกษา โดยใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเองอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/เรื่อง	ลักษณะวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
<p>ดร.ณิ ชุณหะวัณ ยุวดี ฤาชา พิทยภูมิ ภัทรนุราพร และจารุวรรณ รัศมีเหลืองอ่อน (2539) ผลของการใช้กลุ่มช่วย เหลือตนเองต่อความรู้สึก มีคุณค่าและความ สามารถในการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยมะเร็งศีรษะ และคอที่ได้รับรังสีรักษา</p>	<p>เป็นการศึกษาถึง ทดลองศึกษาผล ของการใช้กลุ่ม ช่วยเหลือตนเอง โดยใช้กลุ่มตัว อย่างเป็นผู้ป่วย มะเร็งศีรษะและ คอ โดยเลือกแบบ เจาะจง จำนวน 60 คน แบบ 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน</p>	<p>ใช้กักระบวนการ กลุ่มทุก 2 สัปดาห์ ในกลุ่มทดลอง และให้ผู้ป่วยที่มี ประสบการณ์มา แล้วอย่างน้อย 1 เดือน จำนวน 1-2 คนเข้าร่วมประชุม ด้วย</p>	<p>1. แผนการดำเนิน กลุ่มช่วยเหลือ ตนเอง 2. วีดีโอเทป "กลุ่มช่วยเหลือ ตนเอง" 3. คู่มือการปฏิบัติตัว ของผู้ป่วยที่ ฉายแสง</p>	<p>ไม่มีข้อมูล</p>	<p>- ประเมิน แบบวัด ความรู้สึกมีคุณค่า - แบบวัดความ สามารถในการดูแล ตนเอง - แบบวัดแรงสนับสนุน ทางสังคม - แบบประเมินความ รู้สึกและความคิดเห็น ในการเข้ากลุ่ม ช่วยเหลือตนเอง</p>	<p>กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าและความสามารถในการดูแลตนเองมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.01$ และ $p < 0.05$ แต่ในระยะก่อนสิ้นสุดรังสีรักษา กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการดูแลตนเองไม่แตกต่างกัน</p>

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/เรื่อง	ลักษณะวิจัยกลุ่ม ตัวอย่าง	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
ธิดารัตน์ เอกศิรินิมิตร (2539) ผลของการทำกลุ่มช่วย เหลือตนเอง ต่อพฤติกรรมของ มารดาในการดูแลบุตร วัย 1-5 ปี ที่เจ็บป่วยด้วย โรคหอบหืด	เป็นการศึกษาถึง ทดลอง ศึกษาผล ของการทำกลุ่ม ช่วยเหลือตนเอง โดยเลือกกลุ่มตัว อย่าง ด้วยวิธีสุ่ม อย่างง่าย จำนวน 56 คน แบบ 2 กลุ่ม โดยจับฉลาก กลุ่มทดลอง 27 คน และกลุ่ม ควบคุม 29 คน	เข้ากระบวนการ กลุ่มทุก 1 สัปดาห์ ใน กลุ่มทดลอง มีการทดสอบพฤติ กรรมของมารดาใน การ ดูแลบุตรที่ เจ็บป่วยด้วยโรค หอบหืดและ ทดสอบหลังจากเข้า กระบวนการ กลุ่มในสัปดาห์ ที่ 4	1. แผนการ ดำเนินกลุ่ม ช่วยเหลือ ตนเอง 2. คู่มือการทำ "กลุ่ม ช่วยเหลือ ตนเอง" 3. คู่มือการ ดูแลบุตร 1-5 ปี	เข้ากระบวนการ กลุ่ม 3 ครั้ง สัปดาห์ ละ 1 ครั้ง ติดต่อกัน	- ประเมิน แบบวัด พฤติกรรมของ มารดาในการดูแล บุตร 1-5 ปี	กลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองมีคะแนนพฤติ กรรมในการดูแลบุตร 1-5 ปี สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ รับการทำกลุ่มช่วยเหลือ ตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีพฤติกรรมดูแลบุตร 1-5 ปี สูงกว่าก่อน เข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเองอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ที่ระดับ .01 มารดาที่ไม่ได้ทำกลุ่มช่วยเหลือ ตนเองมีคะแนน พฤติกรรมดูแลบุตรไม่แตกต่างกัน ในระยะเวลาห่างกัน 4 สัปดาห์

ตาราง 1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/เรื่อง	ลักษณะวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
ทัศนีย์ พดุงษาชีวะ (2535) ผลการใช้กระบวนการ กลุ่มต่อความรู้เรื่องโรค และพฤติกรรมสุขภาพ อนามัยในหญิงตั้งครรภ์ที่ เป็นพาหะของโรคไวรัสตับ อักเสบ บี	เป็นการศึกษาเชิง ทดลอง ศึกษาผล ของการทำกลุ่มช่วย เหลือตนเองโดย เลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบ เจาะจงจำนวน 60 คน แบบ 2 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่ม ควบคุม 30 คน	ใช้กระบวนการ กลุ่มทุก 1 สัปดาห์ ในกลุ่มทดลองมีการ ประเมิน พฤติกรรม สุขภาพอนามัย และความรู้เรื่อง โรคของกลุ่ม ตัวอย่างก่อนการ ทดลองและหลัง การทดลอง	1. แผนกระบวนการ การกลุ่มใน การให้ความรู้ เรื่องโรคและ การปฏิบัติตน 2. คู่มือการ ปฏิบัติตน 3. ภาพพลิก	ใช้กระบวนการ กลุ่ม 2 ครั้ง สัปดาห์ ละ 1 ครั้งติดต่อกัน นาน 60 นาที มีสมาชิกในการทำ กลุ่ม 2-5คน	- แบบสอบถาม ความรู้เรื่องโรค - แบบสอบถาม พฤติกรรมสุขภาพ อนามัย	1. หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคไวรัส ตับอักเสบบี กลุ่มที่ได้รับความรู้โดยใช้กระบวนการ กลุ่ม มีความรู้เรื่องโรคดีกว่าหญิงตั้งครรภ์ที่ เป็นพาหะของโรคไวรัสตับอักเสบบี กลุ่มที่ได้รับ ความรู้จากเจ้าหน้าที่ตามปกติอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 2. หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคไวรัส ตับอักเสบบี กลุ่มที่ได้รับความรู้โดยใช้กระบวนการ กลุ่ม มีพฤติกรรมสุขภาพอนามัย ดีกว่าหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของ โรคไวรัสตับอักเสบบี กลุ่มที่ได้รับความรู้จากเจ้า หน้าที่ตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.01

ตาราง 1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/เรื่อง	ลักษณะวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
<p>นันทา เกียรติกิ่งวาฬไกล (2540) ผลการใช้กลุ่ม ช่วยเหลือตนเองต่อพฤติ กรรมเผชิญภาวะเครียด ในผู้ป่วยมะเร็งปาก มดลูกที่ได้รับรังสีรักษา</p>	<p>เป็นวิจัยกึ่งทดลอง เลือกแบบเจาะจง จำนวน 40 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คนแรก เป็นกลุ่ม ควบคุมและ 20 คน หลัง เป็นกลุ่ม ทดลอง</p>	<p>มีกลุ่มสมาชิก 8-10 คน ดำเนิน กิจกรรมกลุ่มต่อ เนื่อง เป็นจำนวน 4 ครั้งห่างกัน 1 สัปดาห์</p>	<p>ไม่มีข้อมูล</p>	<p>60 นาที ต่อครั้ง</p>	<p>- แบบประเมิน พฤติกรรมเผชิญ ความเครียด - แบบประเมินความ คิดเห็นเกี่ยวกับ กลุ่มช่วยเหลือ ตนเอง</p>	<p>กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียด ที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหา และพฤติกรรมเผชิญความเครียดที่มุ่ง เน้นการตอบสนองทางอารมณ์น้อยกว่าก่อนได้รับการ พยาบาลฯ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$, $p < 0.01$) ในขณะที่ ที่กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมเผชิญ ความเครียดที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหามากกว่าก่อน เข้ากลุ่มฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) และมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดที่มุ่งเน้น การตอบสนองทางอารมณ์น้อยกว่าก่อน เข้ากลุ่มฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) ส่วนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียดที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหามากกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมี นัยสำคัญ ($p < 0.01$) แต่มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมเผชิญ ภาวะเครียดที่มุ่งเน้น การตอบสนองทางอารมณ์ ไม่แตกต่างจากกลุ่ม ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/เรื่อง	ลักษณะวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
<p>นางนุช เชาวน์ศิลป์ (2540) ผลของกระบวนการกลุ่ม ช่วยเหลือตนเองต่อพฤติ กรรมการปรับตัวและคุณ ภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อ เอชไอวี</p>	<p>เป็นวิจัยกึ่งทดลอง เลือกแบบเจาะจง จำนวน 36 คนแบ่ง เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 18 คน</p>	<p>มีกลุ่มสมาชิก 8-10 คน ดำเนินกิจกรรม กลุ่มต่อเนื่อง เป็น จำนวน 6 ครั้ง ห่างกัน 1 สัปดาห์</p>	<p>- แผนการใช้ กระบวนการ กลุ่ม</p>	<p>7 สัปดาห์</p>	<p>- แบบประเมิน การปรับตัว - แบบประเมิน คุณภาพชีวิต</p>	<p>1. คะแนนพฤติกรรมการปรับตัวและคุณภาพชีวิต ก่อนการทดลองทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุมไม่มีความแตกต่างกัน ($p > .05$) ในกลุ่ม ควบคุมคะแนนพฤติกรรมการปรับตัวและ คุณภาพชีวิตภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อน ทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) 2. ในกลุ่มควบคุมคะแนนพฤติกรรมการปรับตัว ด้านสรีรวิทยาและคุณภาพชีวิตภายหลัง ทดลองเท่ากันที่สูงกว่าก่อนการทดลองอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) สำหรับ การเปรียบเทียบคะแนนภายหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนพฤติกรรมการปรับตัวโดยรวมพฤติกรรม การปรับตัวด้านสรีระวิทยาและด้านบทบาท หน้าที่ ในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/เรื่อง	ลักษณะวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
บุญขึ้น อิมมาก (2537) การใช้กลุ่มช่วยเหลือ ตนเองของผู้ป่วยหลังผ่าตัด เต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด	เป็นวิจัยเชิง ทดลองเลือกแบบ เจาะจง จำนวน 20 คน กลุ่มเดียว	มีกลุ่มสมาชิก 8-10 คน ดำเนิน กิจกรรมกลุ่มต่อเนื่อง เป็นจำนวน 8 ครั้ง ห่างกัน ทุก 3 สัปดาห์ ใช้เวลาในการทำ กลุ่ม 45-60 นาที	ไม่มีข้อมูล	ในการเข้าร่วมกลุ่ม 1-3 เดือน จำนวน 3 ครั้ง	- แบบวัด คุณภาพชีวิต - แบบสังเกต ปฏิกิริยาสัมพันธ์ ในกลุ่มช่วยเหลือ ตนเอง - แบบสอบถาม ความคิดเห็นต่อ กลุ่มช่วยเหลือ ตนเอง	หลังการเข้ามีส่วนร่วมในกลุ่มช่วยเหลือ ตนเอง ผู้ป่วยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยคุณ ภาพชีวิตโดยรวม มากกว่าก่อนเข้าร่วมกลุ่มอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยเฉพาะคุณ ภาพชีวิตด้านร่างกาย ($p < .01$) ปฏิกิริยาสัมพันธ์ ที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มที่ได้จากการศึกษา พบว่า มี พฤติกรรมแสดงความพยายามแก้ปัญหามากที่สุด คือร้อยละ 42.01 รองลงมาเป็นพฤติกรรม ตอบสนองทางอารมณ์ด้านบวก คือร้อยละ 41.04 และพฤติกรรมที่พบน้อยที่สุด คือ การตอบสนองทางอารมณ์ด้านลบ ร้อยละ 3.4

ตาราง 2 สรุปผลการสอนอย่างมีแบบแผน

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/ เรื่อง	ลักษณะการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการสอน	เครื่องมือที่ใช้ในการ สอน	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
ชฎาพร คงเพชร (2528) ผลการสอนอย่างมี แบบแผนต่อความ สามารถในการดูแล ตนเองเกี่ยวกับ อาการข้างเคียงของ การฉายแสงในผู้ป่วย มะเร็งศีรษะและคอ	เป็นวิจัยกึ่งทดลอง เลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง จำนวน 30 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยการจับฉลาก กลุ่มละ 15 คนในกลุ่ม ควบคุมและ 15คนใน กลุ่มทดลอง โดยมี ลักษณะคล้ายคลึงกัน	1. สัปดาห์ที่ 1 เป็นการสอน ครั้งแรก โดยแบ่งเนื้อหา ที่สอน ติดต่อกัน 5 วัน วันละ 20 นาที สัปดาห์ที่ 2, 3 ติดตามสอนซ้ำ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ปลายสัปดาห์ที่ 4 ประเมินสถานะสุขภาพ และความรู้เรื่องการฉาย แสง สัปดาห์ที่ 5 ติดตาม สอนซ้ำ ตามความพร้อม ของผู้ป่วย และใน สัปดาห์ที่ 6 ประเมิน สถานะสุขภาพและ ความรู้เรื่องการฉายแสง	- แผนการสอน - คู่มือกาปฏิบัติตัว	เดือนตุลาคม 2528 ถึง เดือน มีนาคม 2529	- ประเมินสถานะ สุขภาพ - แบบสัมภาษณ์ ในความรู้เรื่อง การฉายแสง และการดูแล ตนเอง - แบบสัมภาษณ์ การปฏิบัติ กิจกรรมการ ดูแลตนเอง	- เมื่อฉายแสงครบ 4 สัปดาห์ ผู้ป่วย กลุ่มที่ได้รับการสอนอย่างมีแบบแผนมี สถานะทางสุขภาพดีกว่า ผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับ การสอนตามปกติที่ระดับ .05 และเมื่อฉาย แสงครบ 6 สัปดาห์ ผู้ป่วย ทั้งสองกลุ่มมีสถานะทาง สุขภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 - เมื่อฉายแสงครบ 4 และ 6 สัปดาห์ ผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการสอนอย่างมีแบบแผน มีความรู้เรื่องการฉายแสง และการดูแลตน เองดีกว่า ผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการสอน ตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 - เมื่อฉายแสงครบ 4 และ 6 สัปดาห์

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/ เรื่อง	ลักษณะการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการสอน	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
<p>นพรัตน์ ราชภรณ์ (2538)</p> <p>ผลการสอนอย่างมีแบบแผนต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์</p>	<p>เป็นวิจัยกลุ่มทดลองเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 50 รายโดยการจับคู่ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 25 ราย</p>	<p>แบบสอบถามเป็นชุดเดียวกันกับการประเมินครั้งแรกก่อนการทดลองสอนเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 4- 5 คน สอน 1 ครั้งใช้เวลาในการสอน 40-45 นาที</p>	<p>แผนการสอน ภาพพลิก คู่มือการปฏิบัติตัว</p>	<p>ไม่มีข้อมูล</p>	<p>ประเมินหลังการทดลอง 1 เดือนและการประเมินจะพฤติกรรม การดูแลตนเองก่อนการสอน (pre-test) และหลังการสอน (post - test)</p>	<p>ผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการสอนอย่างมีแบบแผน ปฏิบัติกิจกรรมการดูแลตนเองดีกว่าผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ที่ได้รับการสอนอย่างมีแบบแผนมีคะแนนพฤติกรรม การดูแลตนเองสูงกว่าผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ที่ได้รับคำแนะนำตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย / ปีการศึกษา / เรื่อง	ลักษณะการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการสอน	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
<p>ปริทรรศน์ วันจันทร์ (2540)</p> <p>ประสิทธิภาพการสอน อย่างมีแบบแผนต่อ ความรู้เรื่อง เจตคติ และความสามารถในการ คิดแก้ปัญหาเรื่อง สารระเหย ของเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้ม ครองเด็กและเยาวชน จังหวัด นครสวรรค์</p>	<p>เป็นวิจัยกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียว วัดหลายครั้งแบบ อนุกรมเวลา เลือก กลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม อย่างง่าย จำนวน 30 คน โดยการจับสลาก แบบใส่คืนที่</p>	<p>ก่อนสอนประเมินระดับ ความรู้ เจตคติ และ ความสามารถในการ คิดแก้ปัญหา ใน สัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ที่ 2 ดำเนินการสอนอย่าง มี แบบแผน จำนวน 3 ครั้ง ใช้เวลาใน การสอน 1.30 ชั่วโมง หลังจากนั้น อีก 1 เดือน ประเมินผลการ ทดลองใช้แบบประเมิน ชุดเดียวกับก่อนสอน ในสัปดาห์ที่ 6</p>	<p>- แผนการ สอน - ภาพสไลด์ - วิดีทัศน์ - เอกสาร แผ่นพับ</p>	<p>ไม่มี ข้อมูล</p>	<p>ประเมินระดับความรู้ เกี่ยวกับสารระเหย ประเมินระดับเจตคติ ประเมินความสามารถ ในการคิดแก้ปัญหา เรื่องสารระเหย ก่อน การทดลอง หลังการ ทดลองและหลังการ ทดลอง 1 เดือน</p>	<p>1. กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ย ความรู้เกี่ยวกับสารระเหย เจตคติสารระเหย และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเรื่อง สารระเหย ภายหลังจากทดลอง ทันทีสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ α .05 กลุ่มตัวอย่างมีค่า เฉลี่ย ความรู้ เกี่ยวกับสารระเหย เจตคติต่อสารระเหย และ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเรื่องสารระเหย ภายหลังจาก การทดลองทันทีและหลังการทดลอง 1 เดือน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ α .05 มีความสัมพันธ์ ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่าง ความรู้เกี่ยวกับ สารระเหย กับความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเรื่องสาร ระเหย ($r = .4681, p < .01$) ความรู้เกี่ยวกับสารระเหย กับความ สามารถในการคิดแก้ปัญหาเรื่องสารระเหย ($r = .6928,$ $p < .001$) และเจตคติต่อสารระเหย กับความสามารถในการ คิดแก้ปัญหา เรื่องสารระเหย ($r = .6672, p < .001$)</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/ เรื่อง	ลักษณะการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการสอน	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
สุทธิศ วรศิริ (2534) ผลการสอนอย่างมี แบบแผน ต่อความรู้ เจตคติ และการ ปฏิบัติตัวของผู้ป่วย โรค เอส แอล อี	เป็นวิจัยกึ่งทดลอง เลือก กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 30 ราย แบ่งเป็น 2 กลุ่มๆละ 15 คนโดยการจับ คู่ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยการจับสลาก แบบไม่ใส่ ซ้ำ	สอนเป็นรายกลุ่ม กลุ่ม ละ 2-5 คน สอนครั้งละ 45 นาที	- แผนการสอน	ไม่มี ข้อมูล	ประเมินก่อนสอน (pre-test) และ หลังการสอน 1 เดือน (post - test) ในเรื่องความรู้ เจต คติ และการปฏิบัติ ตัว	หลังจากได้รับการสอนจากผู้วิจัย 1 เดือน ผู้ป่วยโรคเอส แอล อี มีความรู้เรื่องโรคดีกว่ากลุ่ม ควบคุมที่ไม่ได้รับการสอนอย่างมี แบบแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .005$) ผู้ป่วยโรคเอส แอล อี ที่ได้รับการสอน จากผู้วิจัย ไปแล้ว 1 เดือน มีเจตคติ ต่อโรคเอส แอล อี ดีกว่ากลุ่ม ที่ไม่ได้รับการสอนอย่างมีแบบ แผนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ผู้ป่วย โรคเอส แอล อี หลังจากได้รับการสอนจากผู้วิจัยไป แล้ว 1 เดือน มีการปฏิบัติตัวดีกว่ากลุ่ม ที่ไม่ได้รับ การสอนอย่างมีแบบแผนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ($p < .005$)

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/ เรื่อง	ลักษณะการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการสอน	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
<p>สุคนธา ผดุงวัตร (2537) ผลการสอนอย่างมีแบบ แผนต่อการรับรู้ประสพ การณ์การผ่าตัด และ ความรู้ในการปฏิบัติตัว ในผู้ป่วยกระดูกขาหัก</p>	<p>เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 40 รายแบ่ง 2 กลุ่ม โดยการจับคู่ มี คุณสมบัติใกล้เคียงกัน มากที่สุดในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา</p>	<p>สอนเป็นรายบุคคล โดยสอนที่ข้าง เตียง ใช้เวลาใน การสอน 30- 45 นาทีเมื่อสอนเสร็จ แจกคู่มือการ ปฏิบัติตัวให้กับผู้ ป่วยภายหลังการ ผ่าตัด 1 วัน ประเมินการรับรู้ และความรู้ในการ ปฏิบัติตัว</p>	<p>แผนการสอน ภาพพลิก คู่มือการปฏิบัติตัว</p>	<p>ไม่มีข้อมูล</p>	<p>ประเมินความรู้เกี่ยว กับการปฏิบัติตัวก่อน ผ่าตัด ขณะผ่าตัด และหลัง ผ่าตัดก่อน การทดลอง (pre-test) และหลัง การผ่าตัด 1 วัน (post – test)</p>	<p>ผู้ป่วยกระดูกขาหักที่ได้รับการสอนอย่างมีแบบ แผนมีการรับรู้ประสพการณ์การ ผ่าตัดและมีความรู้ในการปฏิบัติตัวดีกว่า ผู้ป่วยที่รับการสอนตามปกติอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/ เรื่อง	ลักษณะการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการสอน	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
<p>สุพรรณิ เลิศผดุงกุลชัย (2538)</p> <p>ผลการสอนอย่างมีแบบแผนต่อความรู้เรื่องโรคและพฤติกรรมการดูแลตนเองในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นเบาหวาน</p>	<p>เป็นวิจัยกึ่งทดลอง เลือกรายแบบเจาะจง จำนวน 44 ราย โดยการจับคู่ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 22 คน</p>	<p>สอนเป็นรายบุคคลและสอนเป็นกลุ่มย่อย 2-5 คน ทำการสอน 2 ครั้งๆ ละ 30-40 นาที ห่างกัน 1 สัปดาห์ จึงสอนครั้งที่ 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แผนการสอน - ภาพพลิก - ของจริง - รูปจำลอง - แผ่นพับการปฏิบัติตัว 	<p>ไม่มีข้อมูล</p>	<p>ประเมินความรู้เรื่องโรคเบาหวานและพฤติกรรม การดูแลตนเอง ก่อนการสอน (pre-test) และหลังการ สอน (post-test)</p>	<p>หญิงตั้งครรภ์ โรคเบาหวาน กลุ่มที่ได้รับการสอนอย่างมีแบบแผนมีคะแนนความรู้เรื่องโรค สูงกว่า หญิงตั้งครรภ์ โรคเบาหวาน ที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และหญิงตั้งครรภ์ โรคเบาหวาน กลุ่มที่ได้รับการสอนอย่างมีแบบแผน มีคะแนนพฤติกรรม การดูแลตนเองสูงกว่า กลุ่มที่ได้รับ คำแนะนำตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ ปีการศึกษา/เรื่อง	ลักษณะการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการสอน	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
พนิดา ชูสุวรรณ (2538) ผลการสอนอย่างมีแบบ แผนต่อพฤติกรรม การ ดูแลตนเองและภาวะ สุขภาพของผู้ป่วย กระดูกต้นขาหักที่ใส่ เหล็กตามภายใน	เป็นวิจัยกึ่งทดลอง เปรียบเทียบ 2 กลุ่มเลือก ตัวอย่างแบบ เจาะจงจำนวน 40 ราย กลุ่มละ 20 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน	สอนเป็นรายกลุ่ม สอน 2 ครั้งคือสอน หลังผ่าตัดวันที่ 3 และวันที่ 4 ก่อนการ สอนอย่างมีแบบแผน มีการประเมินภาวะ สุขภาพ ความรู้และ การปฏิบัติตัว เมื่อ สอนเสร็จ แจกคู่มือ การปฏิบัติตัวขณะ อยู่ที่บ้าน	- แผนการสอน - ภาพพลิก - คู่มือการดูแล ตนเอง - อุปกรณ์สาธิต	1 เดือนหลังจาก สอนอย่างมีแบบแผน	ประเมินภาวะ สุขภาพและ พฤติกรรม การดูแล ตนเอง ภายหลังจากกลับบ้าน ไปแล้ว 1 เดือน	กลุ่มที่มีการสอนอย่างมีแบบแผนมีคะแนน พฤติกรรม การดูแลตนเองและภาวะสุขภาพ ด้านจิตใจสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านร่างกาย และ ด้านและด้านสังคมไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ (p < .05)

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย / ปีการศึกษา/ เรื่อง	ลักษณะการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการสอน	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา	การประเมิน	ผลการวิจัย
เพียงเพ็ญ จันทนะ (2533) ผลการสอนอย่างมีแบบแผนต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองและภาวะสุขภาพในหญิงตั้งครรภ์	เป็นวิจัยกึ่งทดลอง เลือกกลุ่มตัวอย่าง เป็นการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 42 คน โดยการจับคู่ อาชีพ อายุครรภ์ การตั้งครรภ์ใกล้เคียงกัน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 21 คน	สอนเป็นรายบุคคล ใช้เวลาในการสอน 20-30 นาที	- แผนการสอน - ภาพพลิก - หุ่น จำลอง - แผ่นพับการปฏิบัติตน	2 สัปดาห์	ประเมินก่อนการศึกษาในเรื่องภาวะสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลตนเอง (pre – test) และหลังการสอน (post – test)	หญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง เนื่องจากการตั้งครรภ์ที่ได้รับการสอนอย่างมีแบบแผนมีพฤติกรรมการดูแลตนเองดีกว่าหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง เนื่องจากการตั้งครรภ์ที่ไม่ได้รับการสอนอย่าง มีแบบแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < .01) หญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงเนื่องจากการตั้งครรภ์ที่ได้รับการสอนอย่างมีสุขภาพดีกว่า หญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง เนื่องจากการตั้งครรภ์ที่ไม่ได้รับการสอนอย่าง มีแบบแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < .01)

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

แผนการสอน

เรื่อง การปฏิบัติตัวในการรับประทานยาด้านไวรัสเอดส์

ผู้เรียน ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ตัดสินใจรับประทานยาด้านไวรัสเอดส์ครั้งแรก

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการสอน

1. มีความรู้เกี่ยวกับการรักษาด้วยยาด้านไวรัสเอดส์
2. มีพฤติกรรมรับประทานยาด้านไวรัสเอดส์ขณะอยู่ที่บ้านได้ถูกต้องเหมาะสม

สอดคล้องกับแผนการรักษา และมีแบบแผนการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้ป่วย

3. เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตัวให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ลดภาวะแทรกซ้อนจาก

การรับประทานยาด้านไวรัสเอดส์

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. ผู้ป่วยบอกชื่อยาด้านไวรัสเอดส์ที่รับประทานได้ถูกต้อง
2. ผู้ป่วยบอกลักษณะ และวิธีการรับประทานยาได้ถูกต้อง
3. ผู้ป่วยบอกผลข้างเคียงของยาและวิธีการแก้ปัญหาเมื่อมีผลข้างเคียงของยาได้ถูกต้อง
4. ผู้ป่วยบอกวิธีการดูแลตนเองได้ถูกต้อง และให้ความร่วมมือในการรักษา

หัวข้อที่สอน

การปฏิบัติตัวในการรับประทานยาด้านไวรัสเอดส์

1. ชื่อของยาด้านไวรัสเอดส์ที่รับประทาน
2. วิธีการรับประทานยาที่ถูกต้อง
3. อาการไม่พึงประสงค์และการจัดการกับอาการข้างเคียงของยา
4. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตัวในระหว่างที่รับประทานยา

กิจกรรมการสอน

1. การบรรยาย มีภาพพลิกประกอบ
2. การสาธิต ยาตัวอย่าง
3. การพูดคุยและซักถาม

สื่อการสอน

1. ภาพพลิก
2. อุปกรณ์ประกอบการบรรยาย: ยาด้านไวรัสเอดส์ชนิดต่างๆ
3. คู่มือการดูแลตนเองในการรับประทานยาด้านไวรัสเอดส์ขณะอยู่ที่บ้าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วิธีการสอน

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

ถ้ามีผู้ใดหรือหน่วยงานใดสนใจในแผนการสอน สามารถติดต่อได้ที่

พรทิพย์ ลีลาอนันตกุล

โรงพยาบาลกระบี่

อ. เมือง

จ. กระบี่

81000 หรือ โทรศัพท์ (075) 611203

ภาพพลิก

ตัวอย่างยา

วิธีรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์

และ

การดูแลตนเองจากผลข้างเคียงของยา

Lamivudine (3TC)**(3 ทีซี)****ขนาดและวิธีใช้ยา**

ขนาด 3TC 150 มิลลิกรัม

น้ำหนักมากกว่า 60 กิโลกรัม

รับประทาน ครั้งละ 1 เม็ด วันละ 2 ครั้ง

น้ำหนักน้อยกว่า 60 กิโลกรัม

รับประทาน ครั้งละ 1 เม็ด วันละ 2 ครั้ง

รับประทาน หลังอาหาร

ผลข้างเคียงอันไม่พึงประสงค์

ท้องร่วง อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน

ถ้ามีอาการรุนแรง มีผื่นที่ผิวหนัง ชาปลายมือปลายเท้า มีอาการตับอ่อนอักเสบ

ควรรีบปรึกษาแพทย์

GPO-VIR (3TC + d4T + NVP)**จีพีโอ - เวิร์****ลามิวูดีน (3TC) + สตาเวดีน (d4T) + เนวิราปีน (NVP)****ขนาดและวิธีใช้ยา**

ขนาด 30-40 มิลลิกรัม

น้ำหนักน้อยกว่า 60 กิโลกรัม

รับประทานขนาด 30 มิลลิกรัม

ครั้งละ 1 เม็ด วันละ 2 ครั้ง

น้ำหนักมากกว่า 60 กิโลกรัม

รับประทานขนาด 40 มิลลิกรัม

ครั้งละ 1 เม็ด วันละ 2 ครั้ง

รับประทาน ก่อนอาหาร 1 ชั่วโมง หรือ
หลังอาหาร 2 ชั่วโมง

ควรรับประทานอาหารที่มีโปรตีนและไขมันสูง

ผลข้างเคียงอันไม่พึงประสงค์

คลื่นไส้อาเจียน ถ่ายเหลว ปวดชาปลายมือปลายเท้า มีผื่น ตับอักเสบ มินครีษะ

คู่มือการดูแลตนเอง

ในระหว่างการรับประทานยาต้านไวรัส

จัดทำโดย

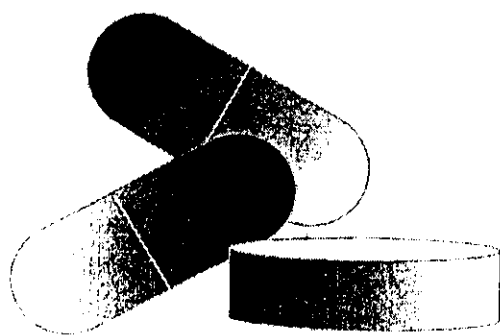
พรทิพย์ ลีลาอนันตกุล

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ปีการศึกษา 2546

ยาด้านไวรัสเอดส์เป็นอย่างไร

ยาด้านไวรัสเอดส์ เป็นยาที่ได้ผลิตขึ้นที่มีประสิทธิภาพสูงเพื่อมีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อไวรัสเอช ไอ วี ได้ แต่ไม่สามารถฆ่าเชื้อไวรัสให้ตายได้ ชื่อยาด้านไวรัสที่ควรรู้จัก ได้แก่ จีพีโอเวียร์ (GPO-VIR) เอแซดที (AZT) สตาเวดิน (d4T) ลามิวูดีน (3TC) เนวีราพีน (NVP) และ อีฟิวาเร็นท์ (EFV)

❖ ยาด้านไวรัสมีความสำคัญอย่างไร

ยาด้านไวรัสเอดส์ ที่ท่านรับประทานนั้นมีความสำคัญที่สุด ตรงที่ท่านจะต้องรับประทานยา ตามสูตรยาที่แพทย์รักษา ให้ถูกต้องทั้งขนาดและเวลา ให้ครบทุกมื้อและทุกวัน

❖ ถ้าลืมรับประทานยาไม่ว่าจากสาเหตุใดก็ตามผลจะเป็นอย่างไร

ผลจากการที่ท่านรับประทานยาไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะจากสาเหตุใดก็ตาม จะมีผลทำให้เชื้อไวรัสเอช ไอ วี เพิ่มจำนวนในร่างกายอย่างรวดเร็วเพิ่มขึ้น เป็นทวีคูณ ถ้าท่านตรวจเลือด จะพบว่า ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย หรือที่เรียกว่า ซีดีโฟเซลล์ (CD4 cell count) ลดลง ส่งผลทางร่างกายทำให้มีสุขภาพอ่อนแอ มีการติดเชื้อฉวยโอกาสมากขึ้น และมีอาการเข้าสู่ระยะเอดส์ได้เร็วขึ้น ในที่สุดก็ถึงแก่ชีวิตได้อย่างรวดเร็วกว่าที่ควรจะเป็น และเมื่อมีอาการไม่ควรจะลดหรือเพิ่มยานั้นในมือต่อไป ควรรับประทานยาไปตามปกติที่แพทย์สั่ง หรือมาพบแพทย์เพื่อขอคำปรึกษาทันที

❖ CD4 หรือ ซีดี4 คืออะไร สำคัญอย่างไร

ซีดี4 คือ เม็ดเลือดขาวชนิดหนึ่งที่เป็นตัวหลักในการกำจัดและควบคุมเชื้อโรคนานาชนิด และมีบทบาทในการสร้างสารภูมิคุ้มกันให้ร่างกายใช้เป็นอาวุธต่อสู้กับเชื้อโรค

❖ แล้วจะรับประทานยาอย่างไรถึงจะเพียงพอ

การรับประทานยาที่มีระดับยาในร่างกายให้เพียงพอ หมายถึง การที่ท่านต้องรับประทานยาให้ถูกต้อง ทั้งชนิด ขนาด และวิธีการรับประทาน ให้ได้ทุกมื้อและทุกวัน ได้ครบถ้วนที่สุดถึง 90-95% นั้นหมายถึงว่า ถ้าท่านรับประทานยา 3 ครั้ง/วัน ท่านสามารถลืมกินยาจะด้วยสาเหตุใดก็ตามได้เพียง 1 ครั้ง ต่ออาทิตย์ เท่านั้น

❖ แต่ท่านไม่ควรจะลืมรับประทานยาเลยแม้แต่มื้อเดียว

เพราะการลืมจะทำให้เชื้อดื้อยาและทำให้อาการของโรครุนแรงขึ้น

บันทึกส่วนตัว

หน้านี้มีให้ท่านบันทึกปัญหาที่พบ ในระหว่างที่ท่านรับประทานยาอยู่ที่บ้าน และวิธีการจัดการปัญหาอาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับยา เช่น ลืมรับประทานยา หรือมีอาการข้างเคียงของยาที่อาจพบได้ เพื่อจะได้บันทึกเก็บไว้เป็นแนวทางประกอบ การรักษา และให้การช่วยเหลือต่อไป

บันทึกประจำวันการดูแลตนเองในระหว่างรับประทานยา

วัน/เวลา	อาการหรือปัญหาที่พบ	การแก้ไขปัญหาหรือวิธีการดูแลตนเอง

วิธีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่บริการสุขภาพ

❖ ในเวลาราชการ

เมื่อท่านมีปัญหา หรืออาการผิดปกติ

โปรดแจ้งหมายเลข (075) 611212,611203

❖ นอกเวลาราชการ

เมื่อท่านมีปัญหา หรืออาการผิดปกติ

โปรดแจ้งหมายเลข (075) 611227

8. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาโรงพยาบาลต่อครั้ง

- () น้อยกว่า 100 บาท () 101- 200 บาท
 () 200 - 300 บาท () อื่นๆ ระบุ.....บาท

9. ระยะเวลาที่ทราบว่าเป็นโรคนี้ ระบุระยะเวลา.....เดือน / ปี

10. ใครเป็นผู้ดูแลหรือช่วยเหลือเมื่อท่านเจ็บป่วย

- () พ่อ/แม่ () พี่/น้อง () เพื่อน /ญาติ
 () ภรรยา/สามี/บุตร () อื่นๆ ระบุ.....

11. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับใคร

- () พ่อ/แม่ () พี่/น้อง () เพื่อน /ญาติ
 () ภรรยา/สามี/บุตร () อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลในด้านการรักษา

1. การมีประสบการณ์ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์มาก่อน

ไม่มี ()

มี () ระบุ ระยะเวลาที่รับประทาน.....วัน/ เดือน / ปี

และเหตุผลที่หยุดยา เพราะ.....

2. การวินิจฉัยโรคในปัจจุบัน.....

3. อาการที่ปรากฏก่อนการรักษา (ในเดือนแรกที่พบผู้ป่วย) ตอบได้มากกว่า 1ข้อ

ให้กา (✓) ถ้ามี

ไม่มี

มี

()

() ไข้ / ปวดศีรษะ

()

() ปวดท้อง / ท้องร่วง

()

() ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ

()

() ลื่นมีฝ้า / เจ็บคอ

()

() มีผื่น / แผล

4.

5.

6.

12. ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการก่อนเริ่มการรักษา

ก่อนการรักษา ค่า CD4 + cell counts = cells / mm³

13. อาการที่พบหลังจากรักษาไปแล้ว ในสัปดาห์ที่ 2 (ในการพบผู้ป่วยในครั้งที่ 2)

ถ้ามีสามารถตอบโดยให้กา (✓) ได้มากกว่า 1 ข้อ พร้อมทั้งแนวทางแก้ไข

- () () มีผื่น / แผล "
- () () ชีด / อ่อนเพลีย "
- () () คลื่นไส้ / อาเจียน "
- () () อื่นๆ ระบุ..... "

14. อาการที่พบภายหลังการรักษา (ในการพบผู้ป่วยในสัปดาห์ที่ 4) ถ้ามีสามารถตอบโดย

ให้ กา (✓) ได้มากกว่า 1 ข้อ พร้อมทั้งแนวทางแก้ไข

ไม่มี มี

- () () ไข้ / ปวดศีรษะ แก้ไขด้วยวิธี.....
- () () ปวดท้อง / ท้องร่วง "
- () () ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ "
- () () ลิ้นมีฝ้า / เจ็บคอ "
- () () อื่นๆ ระบุ..... "

F/U ครั้งที่.....

มาตามนัด

มาก่อนนัด

มาหลังนัด

ชุดที่ 2

แบบประเมินพฤติกรรมความร่วมมือในการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์

ให้ท่านตอบคำถามโดยใช้เครื่องหมาย ถูก ✓ ในช่อง # หน้าข้อความที่ท่านปฏิบัติตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ประเมินพฤติกรรมกรดูแลตนเองระหว่างรับประทานยา

1. ตั้งแต่เริ่มรักษาท่านรับประทานยาทุกชนิดตามแผนการรักษาทุกมื้อและทุกวัน

- รับประทานทุกวัน
- รับประทานบ้างไม่รับประทานบ้าง
- ไม่ได้รับประทานติดต่อกันมากกว่า 7 วัน

2. ท่านเคยลดหรือเพิ่มจำนวนยาด้วยตนเอง

- ไม่เคยปฏิบัติ
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- ปฏิบัติสม่ำเสมอ

3. ท่านเคยลืมรับประทานยาหรือรับประทานไม่ติดต่อกัน(มากกว่าหรือน้อยกว่า 5 ชั่วโมง)

- ไม่เคยปฏิบัติ
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- ปฏิบัติสม่ำเสมอ

4. ท่านเคยมารับยาก่อนกำหนดเนื่องจากยาใกล้หมด/ยาหมด

- ไม่เคยปฏิบัติ
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- ปฏิบัติสม่ำเสมอ

5.

6.

7.

8.

9 .

10 .

11 .

12 .

13 .

ตอนที่ 3 ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการภายหลังการรักษา (เฉพาะในเดือนที่ 3)

14. CD4 cell counts เพิ่มขึ้นจากเดิมมากกว่า ร้อยละ 30 ของค่าที่ตรวจก่อนการรักษา
- CD4 cell counts เพิ่มขึ้นจากเดิมหรือลดลงแต่ไม่เกินร้อยละ 30 ของค่าที่ตรวจก่อนการรักษา
- CD4 cell counts ลดลงหรือเท่าเดิม ณ จุดเริ่มต้นของการเริ่มรักษา

แบบสอบถามความรู้เรื่องการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมายถูก (/) ลงใน ช่องหลังข้อความ ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
1. ต่อไปนี้เป็นชื่อของยาต้านไวรัสเอดส์ ได้แก่ แอนาครที ลามิวูดีน เนวิราปีน สตาเวดีน จีพีไอ-เวียร์			
2. เมื่อมีอาการ ผื่นลมพิษ หายใจขัด หอบ คอตีบ ปาก ลิ้น และหน้า บวม ปวดกล้ามเนื้อ ท่านจะหยุดรับประทานยาทันที และมาพบแพทย์พร้อมนำขวดยาและตัวอย่างทั้งหมดที่รับประทานมาด้วย			
3.			
4.....			
5.....			
6.....			
.			
.			
.			
.			
.			
.			
.			
.			
.			
.			
.			
.			
.			
.			
.			
13.หลังจากรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ไประยะหนึ่ง มักช่วยให้ผู้ป่วยเจริญอาหาร และน้ำหนักเพิ่มขึ้น			

แผนการใช้กลุ่มระดับประคอง ครั้งที่ 1

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์

ยาต้านไวรัสเอดส์ เป็นยาที่มีประสิทธิภาพสามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนไวรัสเอชไอวีในร่างกายได้ ถ้าผู้ป่วยสามารถรับประทานยาตามแผนการรักษาได้อย่างถูกต้องตามขนาดเวลาและวิธีการรับประทาน

วัตถุประสงค์

- 1 ผู้ป่วยมีความรู้และมีความตระหนักในความสำคัญของการรับประทานยาและสามารถปฏิบัติตัวในระหว่างรับประทานยา
- 2 ผู้ป่วยได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และปัญหา รวมทั้งการดูแลตนเองในระหว่างที่รับประทานยา

กิจกรรม

1 ประธานกลุ่ม(ผู้วิจัย) กล่าวทักทายสมาชิกและแนะนำตนเอง บอกชื่อสกุล ชี้แจงให้กลุ่มทราบวัตถุประสงค์ของการเข้ากลุ่ม

2 ผู้วิจัยได้พูดถึงความรู้เรื่องการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ ประโยชน์ ข้อดี ข้อด้อยเมื่อผู้ป่วยไม่ให้เป็นหรือให้ความร่วมมือในการรักษา

3 ผู้วิจัย

4 ..

5 ..

6 ..

7 ..

อุปกรณ์

สรุปและประเมินผล.....

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....

ครั้งที่ 2

เรื่อง

กิจกรรม

1

2

3

4

5

6

อุปกรณ์.....

สรุปและประเมินผล.....

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....

ภาคผนวก จ

ตาราง 12 แสดง ผลการตรวจระดับCD4 ของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับยาไปแล้ว 3 เดือน

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ระดับ CD4 (เซลล์/ลบ.มม.)		ระดับ CD4 (เซลล์/ลบ.มม.)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1	4	143	4	125
2	10	54	10	103
3	29	383	76	231
4	23	192	3	13
5	123	268	171	126*
6	28	151	5	119
7	119	150	82	145
8	83	132	53	160
9	199	408	162	621
10	5	53	1	113
11	110	172	119	216
12	4	37	1	67
13	17	108	23	121
14	46	136	90	195
15	102	234	58	71
16	5	125	48	194
17	25	437	12	36
18	31	265	73	20 *
19	36	168	94	256
20	219	299	215	274
21	27	97	16	112
22	15	122	25	101
23	54	391	5	138
24	80	184	33	102
5	66	240	19	192

*CD4 ลดลงจากค่าเดิมก่อนการรักษา

ภาคผนวก จ

ตาราง 13 เปรียบเทียบลักษณะกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	จำนวนคน (%)		รวม (%)	χ^2	P-value	การแปรผล
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม				
1 เพศ						
ชาย	9 (50)	9 (50)	18(100)	1	0.61	NS*
หญิง	16 (50)	16 (50)	32(100)			
2.อายุ (ปี)						
20-30	15 (50)	15 (50)	30(100)	1	0.61	NS*
31-40	10 (50)	10 (50)	20(100)			
3.สถานภาพสมรส						
คู่	14(50)	14(50)	28(100)	1	0.61	NS*
โสด/หม้าย/หย่า/แยก	11(50)	11(50)	22(100)			
4 ระดับการศึกษา						
ต่ำกว่าหรือเท่ากับมัธยม	21(50)	21(50)	42(100)	1	0.64	NS*
สูงกว่ามัธยมศึกษา	4(50)	4(50)	8(100)			
5 อาชีพ						
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	4(36.4)	7(63.6)	11(100)	.47	0.49	NS*
ประกอบอาชีพ อาชีพ	21(53.8)	18(46.2)	39(100)			
6 รายได้						
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ3000 บาท	18(56.3)	14(43.8)	32(100)	.78	0.38	NS*
มากกว่า3000 บาท	7(38.9)	11(61.1)	18(100)			
7 ค่าเดินทาง						
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 100 บาท	9(42.9)	12(57.1)	21(100)	.32	0.57	NS*
มากกว่า 100 บาท	16(55.2)	13(44.8)	29(100)			
8 ระยะเวลารับการเป็นโรค						
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4 ปี	16(53.3)	14(46.7)	30(100)	.08	0.77	NS*
มากกว่า 4 ปี	9(45.0)	11(55)	20(100)			

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวนคน (%)		รวม (%)	χ^2	P-value	การแปลผล
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม				
9 ระยะของโรค						
เอ็ดส์	22(50)	22(50)	44(100)	1	0.66	NS*
ติดเชื้อมีอาการ	3(50)	3(50)	6(100)			
10 ผู้ดูแลเมื่อเจ็บป่วย						
บุคคลภายในครอบครัว	24(49)	25(51)	49(100)	1	0.50	NS*
บุคคลภายนอกครอบครัว	1(100)	0(0)	1(100)			
11 ปัจจุบันอาศัยอยู่กับใคร						
บุคคลในครอบครัว	24(49)	25(51)	49(100)	1	0.50	NS*
ไม่ใช่บุคคลในครอบครัว	1(100)	0(0)	1(100)			
12 สิทธิในการรักษา						
บัตรทอง	23(50)	23(50)	46(100)	1	0.69	NS*
จ่ายเงินเอง	2(50)	2(50)	4(100)			
13 ผู้ที่จ่ายค่ายาต้านไวรัส						
โครงการยาต้านฟรี	23(50)	23(50)	46(100)	1	0.69	NS*
จ่ายเอง	2(50)	2(50)	4(100)			
14 สูตรยาต้านที่ใช้รักษา						
3TC+d4T+NVP(GPO-VIR)	22(50)	22(50)	44(100)	1	0.66	NS*
3TC+d4T+EFV	3(50)	3(50)	6(100)			
15 ระดับภูมิคุ้มกัน(ซีดี4)						
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 200	24(50)	24(50)	48(100)	1	0.75	NS*
เซลล์						
มากกว่า 200 เซลล์	1(50)	1(50)	2(100)			
16 ระดับความรู้ก่อนการทดลอง						
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 8 คะแนน	13(54.2)	11(45.8)	24(100)	.08	0.78	NS*
มากกว่า 8 คะแนน	12(46.2)	14(53.8)	26(100)			

*NS = nonsignificant (p-value > 0.05)

ภาคผนวก ซ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. แพทย์หญิง อัมไพพิญช์ นิลมานันต์ แผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลหาดใหญ่
2. รองศาสตราจารย์บุญวดี เพชรรัตน์ ภาควิชาการพยาบาลจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. คุณสิรินทร์ ศาสตราวุธรักษ์ พยาบาลวิชาชีพ 8 หัวหน้าหอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง
ชั้น 11 โรงพยาบาลสงขลานครินทร์